

Du behöver volitio, verkställandeförmåga, för att komma till mål!

Har du varit med om att fattat ett beslut, känt dig taggad och satt i gång? Händer det att efter ett tag sinar lusten, målet försvinner ut sikte, energin och uppmärksamheten riktas åt ett annat håll, förklaringarna och ursäkterna tar över.

Det pratas mycket om motivation, inte minst inom coaching. Vi coacha motivation, gång på gång. Försöker skapa nytändning, ny energi. Men går det att väcka motivation om och om igen, starta på nytt? Som att köra långt enbart med hjälp av en startmotor?

Motivation är vår startmotor, som får oss att sätta i gång, tillståndet vid beslutsfattandet. För att köra långt och komma fram till mål, behövs volitio, vår verkställandeförmåga, (eng volition=will power). Det är en förmåga vi alla har, en förmåga som går att mäta, utveckla och leda. För att orka sträva efter de mål och intentioner vi har, långsiktigt, oavsett motgångar och svårigheter, behöver vi känna till vad som styr vår volitio.

Förmågan att leda sig själv, självreglering

För att leda andra ska du kunna leda sig själv. Kanske en klyscha fast med sanning i. Vår förmåga till självreglering styr också hur vi kan utveckla och stärka vår volitio. Vårt sätt att fatta beslut och förverkliga dem sker på självregleringens konnativa, kognitiva och affektiva områden. Från det konnativas beslutsfattande till kognitivas vad vi tycker och tänker och det affektiva med vad vi känner inför målet och uppgiften.

Att äga målet och dess mening är utgångspunkten. Det räcker inte att acceptera målet, det måste även kännas engagerande och meningsfullt. För att orka jobba fokuserat mot målet behöver vi även självförtroende och tillit till vår förmåga att klara av det. Vår mentala inställning till tidigare erfarenheter, föreställningar, misslyckanden och framgångar, samt upplevelsen av egen kontroll styr vårt verkställande. Vi behöver hålla full fokus på det som är väsentligt och rikta all energi mot det, samt ta vara på omgivningens stöd och resurser. Med andra ord även kunna be om hjälp. Ju mer positiva bilder och tankar vi kan skapa, desto mindre finns det utrymme för negativa föreställningar.

Volitio är en förmåga vi alla har och som går att mäta, utveckla och leda.

För måluppfyllelsen är det viktigt att identifiera och skilja på faktorer som väcker vår motivation, startar oss och de faktorer som utvecklar och uppehåller vår volitio. En utmaning för chefer är att ta reda på hur väl vars och ens resurser kommer till nytta, att våga ställa frågor på djupet. Ta reda på hur väl är alla involverade i målen och deras betydelse för helheten? Vilket beteende premieras, alltid bråttom eller fokus på få saker åt gången? Vad händer med personer som är fulla av idéer, men inte får gehör eller uppskattning? Accepteras det allt för många ursäkter till varför inte? Hur väl tar vi vara på varandra? Osv. Genom en klar bild av vilka mekanismer som får personer att vara engagerade, fokuserade, nyskapande, uthålliga, ger också möjligheter till att leda och stärka varje medarbetares förmåga att stärka sin volitio. Skapa mer resultat med mindre energi, hälsosammare arbetsmiljö med mer glädje och engagemang.

Forskning som grund

Begreppet volitio är inte nytt, det finns forskning från början av 2000-talet i stora internationella företag om hur väl framstående företagsledare når sina mål och skapar resultat, dvs kan använda sin volitio.* Resultaten visar en krass verklighet. Bara en liten del av ledarna, ca 10%, använde sin fulla kapacitet mot uttalade mål. Dvs höll fokus på vad som var avgörande för att nå resultat och använde sin energi konsekvent till att komma dit. Resterande 90% var antingen fokuserade men inte engagerade, hade varken fokus eller energi, eller använde energin till mycket aktiviteter, men inte fokuserat.

Kännetecknande för chefer med framgång

Vad var hemligheten för de målmedvetna 10%, som klarade av även situationer som till synes var omöjliga? Gemensamt var förmågan att sätta klara mål, ha stark vilja, hålla fokus och rikta energin mot det som var väsentligt. Men dessa personer kunde också hushålla med sina krafter, klara av motgångar, göra realistiska planer, ha positiv inställning till sig själva och sin förmåga. De hade goda sociala nätverk, kunde reducera sin stress och skapa tid för återhämtning, samt var måna om sin fysiska och psykiska hälsa.

Utmaning och möjligheter

Så här krasst ser det säkert inte ut i din organisation, med hur vet du? För att titta närmare på hur det är ger en möjlighet till ökat och mer effektivt utnyttjande av resurserna på alla nivåer. Du kan väcka motivation och coacha volition genom att ställa frågor, lyssna, skapa utrymme för alternativa lösningar och kreativitet. Men först måste man säkerställa att de mål som ledningen har satt, ägs, engagerar och är meningsfulla för alla i organisationen.

*

Ghoshal-Bruch; Going beyond motivation to the power of volition, London Business School

Parpei: Businesscoaching itsesätelyn interventiona, Phd-avhandling, Aaltouniversitetet i Helsingfors

Riitta Eivergård
Pragmator Management AB

